

Dosarul nr. 2rac-234/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: V. Holban)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Panov, I. Țurcan, L. Pruteanu)

Î N C H E I E R E

23 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto”,

în cauza civilă, la cererea depusă de Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Cristef Turtrans” cu privire la suspendarea activității de întreprinzător,

împotriva deciziei din 14 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Cristef Turtrans”, s-a casat integral hotărârea din 21 mai 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o hotărâre nouă de respingere a cererii,

c o n s t a t ă :

La 05 mai 2020 Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto” a depus cerere împotriva SRL „Cristef Turtrans” cu privire la suspendarea activității de întreprinzător.

În motivarea cererii autoritatea competentă a indicat că prin Dispoziția nr. 17 din 13 aprilie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, în special la pct. 18, s-a dispus suspendarea transportului rutier de persoane în trafic internațional prin servicii regulate, regulate speciale, ocazionale și în regim taxi, cu excepția curselor speciale autorizate de către Comisia pentru Situații Excepționale. Totodată, s-a stipulat că încălcarea acestei dispoziții constituie temei pentru suspendarea înregistrării până la trei luni sau radierea din Registrul operatorilor de transport rutier.

Prin scrisoarea nr. 35/5-520 din 27 aprilie 2020 a Inspectoratului General al Poliției de Frontieră al Republicii Moldova, în adresa Agenției Naționale Transport Auto a parvenit materialul din 23 aprilie 2020 înregistrat în Registrul nr. 2 de evidență a altor informații la infracțiuni cu nr. XXXXX.

A reținut autoritatea competentă că conform procesului-verbal de constatare, anexat la sesizare, la 16 aprilie 2020, în lipsa autorizării de către Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, patru autocare, cu numerele de înmatriculare XXXXX, XXXXX și XXXXX, au traversat frontiera de stat prin punctul Otaci, transportând peste 190 de persoane.

Potrivit Registrului operatorilor de transport rutier, deținut de Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto”, autocarele sus-menționate, urmau a fi notificate pentru transport rutier de persoane în trafic internațional, de către operatorul de transport rutier SRL „Cristef Turtrans”.

Consideră autoritatea competentă că operatorul de transport rutier SRL „Cristef Turtrans” a încălcat prevederile pct. 18 din Dispoziția nr. 17 din 13 aprilie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova.

Fiind constatate faptele comiterii abaterilor enunțate și în temeiul pct. 18 din Dispoziția nr. 17 din 13 aprilie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, Agenția Națională Transport Auto a adoptat la 04 mai 2020 decizia nr. 28 „Privind suspendarea înregistrării SRL „Cristef Turtrans” din Registrul operatorilor de transport rutier”, prin care a fost suspendată înregistrarea operatorului de transport rutier SRL „Cristef Turtrans” din Registrul operatorilor de transport rutier, până la 20 iulie 2020.

A reținut autoritatea competentă că potrivit art. 9 alin. (1) lit. a) din Codul transporturilor rutiere, funcțiile de bază ale Agenției sunt supravegherea și controlul îndeplinirii de către operatorii de transport rutier autohtoni și străini pe teritoriul Republicii Moldova a prevederilor legislației naționale și ale acordurilor internaționale din domeniul transporturilor rutiere la care Republica Moldova este parte.

Conform art. 28 alin. (1) din Codul transporturilor rutiere, suspendarea înregistrării sau radierea din Registrul operatorilor de transport rutier se inițiază de către Agenție în conformitate cu Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, printr-o procedură similară celei de suspendare sau retragere a actelor permise.

La fel, potrivit art. 17 alin. (3) din Legea nr. 235 din 20 iulie 2006 „Cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător”, în cazurile prevăzute expres de lege, activitatea de întreprinzător poate fi suspendată, cu adresarea ulterioară în instanța de judecată a autorității care a dispus suspendarea. Adresarea în judecată trebuie să se facă în decursul a 3 zile lucrătoare. Decizia autorității privind suspendarea (limitarea) activității de întreprinzător se aplică până la adoptarea de către instanța de judecată a unei hotărâri definitive.

În contextul enunțat, Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto” a solicitat admiterea cererii și validarea suspendării activității de întreprinzător a operatorului de transport SRL „Cristef Turtrans” până la 20 iulie 2020.

Prin hotărârea din 21 mai 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă cererea depusă de Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto” și s-a suspendat înregistrarea operatorului de transport rutier SRL „Cristef

Turtrans”, până la 20 iulie 2020. S-a încasat din contul SRL „Cristef Turtrans” în bugetul de stat suma de 100 de lei taxa de stat.

Prima instanță a motivat soluția prin faptul că SRL „Cristef Turtrans”, cunoscând de existența suspendării transportului rutier de persoane în trafic internațional, începând cu 13 aprilie 2020, fără autorizația specială a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, la data de 14 aprilie 2020 a îmbarcat de la frontiera dintre Ucraina și Federația Rusă, în autocarele cu numerele de înmatriculare XXXXX, XXXXX și XXXXX, 190 persoane cu care au traversat frontiera prin punctul de trecere Otaci, pe direcția intrare, la data de 16 aprilie 2020, prin ce au încălcat expres prevederile pct. 18 din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 17 din 13 aprilie 2020.

Or, potrivit pct. 20 din Dispoziția Comisiei pentru Situații excepționale a Republicii Moldova nr. 17 din 13 aprilie 2020, nerespectarea prevederilor/măsurilor stabilite de Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, constituie pericol pentru sănătatea publică și va servi temei de tragere la răspundere contravențională și/sau penală a persoanelor vinovate.

Pe final a concluzionat prima instanță că SRL „Cristef Turtrans” în urma abaterilor comise, a admis încălcări a prevederilor pct. 18 din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a RM nr. 17 din 13 aprilie 2020, ca consecință fiind impusă necesitate suspendării activității de întreprinzător până la data de 20 iulie 2020, or, încălcarea acestei dispoziții constituie temei pentru suspendarea înregistrării până la trei luni sau radierea din Registrul operatorilor de transport rutier.

La 22 mai 2020 SRL „Cristef Turtrans” a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 08 iulie 2020 a fost prezentată partea motivată a cererii de apel, solicitând admiterea acesteia, casarea integrală a hotărârii din 21 mai 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a cererii Autorității administrative „Agenția Națională Transport Auto”.

Prin decizia din 14 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de SRL „Cristef Turtrans”, s-a casat integral hotărârea din 21 mai 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și s-a emis o hotărâre nouă, prin care s-a respins integral cererea Autorității administrative „Agenția Națională Transport Auto” cu privire la suspendarea activității de întreprinzător, ca fiind neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a motivat soluția prin faptul că la 09 aprilie 2020, între operatorul de transport rutier „Cristef Turtrans” SRL și Gîrlea Iurie a fost încheiat contractul de transport nr. 12.

Conform pct. 1.1 din contractul enunțat, obiectul acestuia îl reprezintă prestarea serviciilor de transport de pasageri în conformitate cu condițiile stabilite în contract și anume pe ruta cu itinerarul Chișinău - Moscova (RUS) - Chișinău. La fel, s-a indicat că data plecării din mun. Chișinău va fi 11 aprilie 2020 și data întoarcerii în mun. Chișinău va fi 16 aprilie 2020.

A reținut instanța de apel că la 10 aprilie 2020, Agenția Națională Transport Auto a eliberat autorizații de transport rutier în traficul internațional pentru tranzitarea Ucrainei (XXXXX) și pentru statul de destinație finală - Federația Rusă (XXXXX).

Potrivit amprentelor ștampilelor autorităților vamale, aplicate în carnetele INTERBUS, autocarele au intrat pe teritoriul Ucrainei la data de 11 aprilie 2020 și au ieșit la 12 aprilie 2020, cu destinația - Federația Rusă.

Totodată, a notat instanța de apel că conform pct. 18 din Dispoziția pentru Situații Excepționale nr. 17 din 13 aprilie 2020, s-a dispus suspendarea transportului rutier de persoane în trafic internațional prin servicii regulate, regulate speciale, ocazionale și în regim taxi, cu excepția curselor speciale autorizate de către Comisia pentru Situații excepționale. Încălcarea acestei dispoziții constituie temei pentru suspendarea înregistrării până la trei luni sau radierea din Registrul operatorilor de transport rutier.

De asemenea, potrivit procesului-verbal de constatare, anexat la sesizare, la 16 aprilie 2020, în lipsa autorizării de către Comisia pentru Situații excepționale, autocarele cu numere de înmatriculare XXXXX, XXXXX și XXXXX au traversat frontiera de stat prin punctul Otaci, transportând peste 190 persoane.

Ca urmare, prin decizia nr. 28 din 04 mai 2020, Agenția Națională Transport Auto a decis de a suspenda înregistrarea operatorului de transport rutier SRL „Cristef Turtrans” din Registrul operatorilor de transport rutier până la data de 20 iulie 2020.

Cu trimiterea la dispozițiile art. 7 alin. (4), art. 1411 alin. (1) și art. 1419 alin. (1) din Codul civil, instanța de apel a constatat că contractul de transport nr. 12, încheiat la 09 aprilie 2020 între SRL „Cristef Turtrans” și Gîrlea Iurie, a început a fi executat la 11 aprilie 2020. Astfel, la data acțiunii contractului de transport, careva dispoziții legale prohibitive, nu se atestau.

A considerat instanța de apel că noile reglementări stabilite prin Dispoziția nr. 17 din 13 aprilie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, sunt pentru constituirea raporturilor juridice noi și nu pot fi opuse contractelor aflate în curs de realizare. De altfel, admiterea unei atare situații, ar constitui o încălcare a principiului securității raporturilor juridice.

A conchis instanța de apel că reieșind din faptul că lege civilă nouă nu are caracter retroactiv și nu poate modifica sau desființa raporturile juridice deja constituite, acțiunile SRL „Cristef Turtrans”, legate de desfășurarea contractului de transport pasageri din 09 aprilie 2020, nu pot fi raportate la semnele constitutive ale abaterii stabilite la pct. 18 a Dispoziției pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 17 din 13 aprilie 2020, adoptate ulterior.

Suplimentar, a notat instanța de apel că în conformitate cu art. 278¹¹ din Codul de procedură civilă, în cererea de suspendare sau retragere a actului permisiv ce vizează activitatea de întreprinzător se indică probele ce atestă încălcarea de către întreprinzător a condițiilor de desfășurare a activității prevăzute de lege, probele ce atestă că întreprinzătorului i-au fost notificate toate încălcările constatate, nivelul de încălcare a legislației, termenul acordat pentru remediere, modul de remediere a deficiențelor identificate și că întreprinzătorul nu a remediat, în termenul stabilit, aceste deficiențe, precum și probele ce atestă existența altor fapte care, în conformitate cu prevederile legii, servesc drept temei pentru suspendarea sau retragerea actului permisiv ce vizează activitatea de întreprinzător.

Or, după cum rezultă din actele cauzei, Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto”, în sensul normei de drept enunțate supra, nu a anexat la cerere probe ce atestă încălcarea de către întreprinzător a condițiilor de desfășurare a activității prevăzute de lege, precum și probe ce atestă că întreprinzătorului i-au fost notificate toate încălcările constatate, nivelul de încălcare a legislației, termenul acordat pentru remediere, modul de remediere a deficiențelor identificate și că întreprinzătorul nu a remediat, în termenul stabilit, aceste deficiențe.

La 11 septembrie 2020 Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 14 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto” a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, apreciind arbitrar probele administrate, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material, în special eronat au fost aplicate prevederile art. 278¹⁰, 278¹¹ și 278¹³ din Codul de procedură civilă și nu au ținut cont de dispozițiile art. 22 alin. (2) privind regimul stării de urgență, de asediu și de război nr. 212 din 24 iunie 2004, care stipulează că, dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova se publică pe pagina web oficială a Guvernului și sunt executorii pentru conducătorii autorităților administrației publice centrale și locale, ai agenților economici, ai instituțiilor publice, precum și pentru cetățeni.

La fel, instanța de apel a ignorat prevederile pct. 18 din Dispoziția nr. 17 din 13 aprilie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, prin care a fost suspendat transportul rutier de persoane în trafic internațional prin servicii regulate, regulate speciale, ocazionale și în regim taxi, cu excepția curselor speciale autorizate de către Comisia pentru Situații Excepționale. Totodată, s-a stipulat că încălcarea acestei dispoziții constituie temei pentru suspendarea înregistrării până la trei luni sau radierea din Registrul operatorilor de transport rutier.

Mai mult ca atât, conform Anexei la Dispoziția nr. 17 din 13 aprilie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, „*Procedura de organizare a curselor de transport rutier a cetățenilor Republicii Moldova*”, au fost prevăzuți pașii care urmau să fie respectați de către toți operatorii de transport rutier, care nu au fost respectați de către operatorul de transport rutier SRL „Cristef Turtrans”, efectuând astfel o cursă ilegală, neautorizată de Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova.

Cu atât mai mult, în pct. 18 din Dispoziția nr. 17 din 13 aprilie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, imperativ a fost indicat că, încălcarea acestei dispoziții constituie temei pentru suspendarea înregistrării până la trei luni sau radierea din Registrul operatorilor de transport rutier.

Consideră recurentul că certitudine a fost demonstrată vinovăția operatorului de transport rutier SRL „Cristef Turtrans” la transportarea pasagerilor prin încălcarea Dispoziției nr. 17 din 13 aprilie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a

Republicii Moldova, fapt ce a pus în pericol atât sănătatea și viața pasagerilor transportați, cât și a cetățenilor Republicii Moldova, ignorând, astfel, în totalitate măsurile sanitaro-epidemiologice impuse de autorități.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la 14 iulie 2020.

Din actele cauzei rezultă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa Autorității administrative „Agenția Națională Transport Auto” la 20 iulie 2020 (f.d. 98), însă nu se atestă date când a fost recepționată de către recurent.

Astfel, recursul declarat la 11 septembrie 2020, este în termen.

La 05 octombrie 2020 în adresa SRL „Cristef Turtrans” a fost expediată copia recursului declarat de Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 107).

La 27 octombrie 2020 SRL „Cristef Turtrans” a depus referință, solicitând să fie considerat inadmisibil recursul declarat de Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto”, deoarece acesta nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile și obiecțiile din referința depusă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (*cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991*), pe când în recursul depus de Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto” asemenea aspecte nu se regăsesc.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto”, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic